

TALOUSTORSTAI EXTRA:

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen

Aamukahvit TEAMSissä

PE 8.3. klo 9-10

Tiedotteet ja uutiset

Kolumnit

Puheet

Päätökset

Uutiskirjeet

Tapahtumat

Ajankohtaiset teemat

VM sosiaalisessa mediassa

Tilaa aineistoja

suomi | [svenska](#)

Kuntien valtionosuusuudistuksen selvityshenkilöt on nimitetty

valtiovarainministeriö
7.2.2024 12.35 TIEDOTE

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen on nimittänyt selvityshenkilöt hallitusohjelman mukaiseen kuntien valtionosuusuudistuksen valmisteluun. Oikeustieteen kandidaatti Arto Sulonen on nimitetty selvityshenkilöksi ajalle 7.2.2024-30.6.2025 ja hallintotieteiden tohtori Eero Laesterä ajalle 1.4.2024-28.2.2025.

Selvityshenkilö Arto Sulosen tehtävänä on toimia 31.8.2023 asetetun kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen selvitysmiehenä ja uudistusta koskevan valmisteluryhmän puheenjohtajana.

Selvityshenkilö Eero Laesterän tehtävä toimia työryhmässä jäsenenä ja laatia tarvittavia uudistuksen vaatimia selvityksiä.

Selvityshenkilöistä lisäpanostusta uudistuksen valmisteluun

”Kuntien rooli on vahvassa muutoksessa sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden uudistuksen ja tulevan TE-uudistuksen myötä. Niiden työssä korostuu jatkossa etenkin sivistys- ja elinvoimarooi. Samaan aikaan kuntien työtä haastavat esimerkiksi talouden muutos, eriytyminen ja väestökehitys. Siksi nyt on aika uudistaa kuntien peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmä vastaamaan uutta roolia ja tukemaan kuntien tulevaisuuden työtä. Uudistus on laaja ja haastava tehtävä, ja selvityshenkilöt tuovat uudistuksen valmisteluun vankkaa lisäasiantuntemusta”, sanoo ministeri Ikonen.

VM tiedote

7.2.

Valtionosuusuudistusten konkari Arto Sulonen pyydettiin eläkkeeltä vetämään nykyistä uudistusta, ja nimitys riemastutti kuntaväkeä – ”Uudistus on oikeudenmukaisuuskysymys”, Sulonen sanoo

Miettinen Ville

7.2.2024 klo 17:44

Arto Sulosen mukaan olennaista valtionosuusuudistuksessa on pystyä loogisesti ja oikeudenmukaisesti perustelemaan myös uudistuksen ikävät seuraukset. – Tämä on pitkälle oikeudenmukaisuuskysymys. Kuva: Ville Miettinen

TALOUS →

Valtionosuusuudistuksen selvityshenkilöksi nimetty Eero Laesterä: ”Työ on aika vaikea”

Miettinen Ville

7.2.2024 klo 17:32

Eero Laesterä aloittaa huhtikuussa valtionosuusuudistuksen selvityshenkilönä. Kuva: Ilkka Loikkanen

Kunta- ja alueministeri **Anna-Kaisa Ikonen**, kok., on nimittänyt **Arto Sulosen** ja **Eero Laesterän** selvityshenkilöiksi valtionosuusjärjestelmän uudistukseen.

VALMISTELURYHMÄ (VM)

- MA 2.10. klo 9-10:30
- KE 1.11. klo 9-11
- TO 7.12. klo 9-10:30
- TI 16.1. klo 9-11
- KE 7.2. klo 9-11

- KE 6.3. klo 9-11
- **TI 26.3. klo 14-16**
- KE 10.4. klo 9-11
- **PE 26.4. klo 13-15**
- TI 7.5. klo 9-11
- **MA 20.5. klo 10-12**
- KE 5.6. klo 9-11
- **MA 17.6. klo 10-12**
- KE 7.8. klo 9-11
- KE 28.8. klo 9-11

Tiedotteet ja uutiset

Kolumnit

Puheet

Päätökset

Uutiskirjeet

Tapahtumat

Ajankohtaiset teemat

VM sosiaalisessa mediassa

Tilaa aineistoja

suomi

Julkisen talouden suunnitelma

Valtiovarainministeriön ehdotus valtiontalouden kehyksiksi vuosille 2025–2028 on julkaistu

valtiovarainministeriö

29.2.2024 11.12 TIEDOTE

JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMA

Valtiovarainministeriön ehdotus valtiontalouden kehyksiksi esittelee suunnitelman valtion talouden suunnasta seuraavalle neljälle vuodelle.

Kehysehdotuksessa valtiontalouden alijäämän arvioidaan olevan 12,9 miljardia euroa vuonna 2025 ja laskevan 10 miljardiin euroon vuoteen 2028 mennessä. Alijäämä on vuosina 2025–2027 keskimäärin noin 0,1 miljardia suurempi

kuin syksyn 2023 kehyspäätöksessä.

Valtiontalouden kehyspäätös tulee sisältymään julkisen talouden suunnitelmaan vuosille 2025–2028. Julkisen talouden suunnitelma laaditaan kullekin vaalikaudelle ja tarkistetaan vuosittain huhtikuun loppuun mennessä seuraavaksi neljäksi vuodeksi. Suunnitelma määrittelee tavoitteet talouden kehitykselle sekä strategiat tavoitteiden saavuttamiseksi. Julkisen talouden suunnitelma kattaa koko julkisen hallinnon.

VM kanta
29.2.

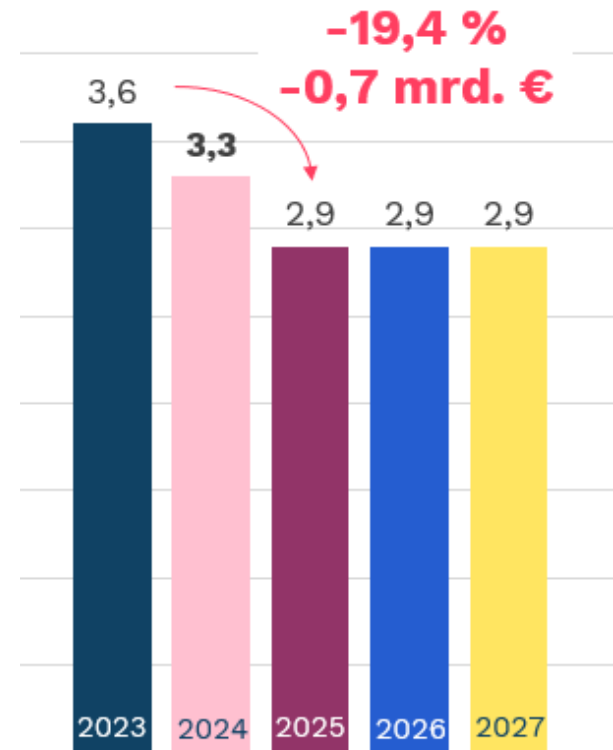
Hallituksen
kehysriihi
15.–16.4.

Ilman uusia päätöksiä hallituksen kehysriihessä 15.-16.4. Kuntien valtionrahoitus vähenee noin viidenneksen 2023 → 2025

Jarla kuntatalouden "Black Fridayn" 17.11.2023 jälkeen

©Pertti Jarla

Ceteris paribus
ts. ilman TE-
uudistuksen
valtionosuus-
vaikutusta 2025→

Kuntien rahoitusjärjestelmän
uudistaminen
(VM/kao)

Kiinteistöverotuksen
arvostamisperusteiden
uudistus
(VM/vero)

Normien purku
(VM/kao)

Lukiokoulutuksen
uudistaminen
(OKM)

Ammatillisen koulutuksen
uudistaminen
(OKM)

**Missä kaikkien
kuntavaikutusten
yhteistarkastelu
tapahtuu?**

Sosiaaliturvan muutosten
vaikutus kuntatalouteen
(perustoimeentulotukeen)

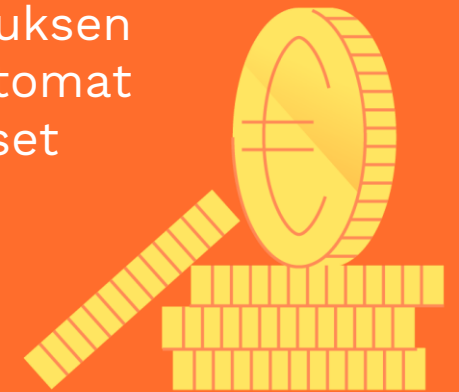
Sote-uudistuksen
ennakoimattomat
vaikutukset

Digitalisaatio

Alueiden käyttöä ja
maapolitiikkaa koskevan
sääntelyn uudistaminen (YM)

Vihreän siirtymän
investoinnit; EU-
sääntely
(YM)

”Kiinteistö-
tsunami”

VM:n norminpurkukyselyyn 537 ehdotusta kuntien normien purkamiseksi

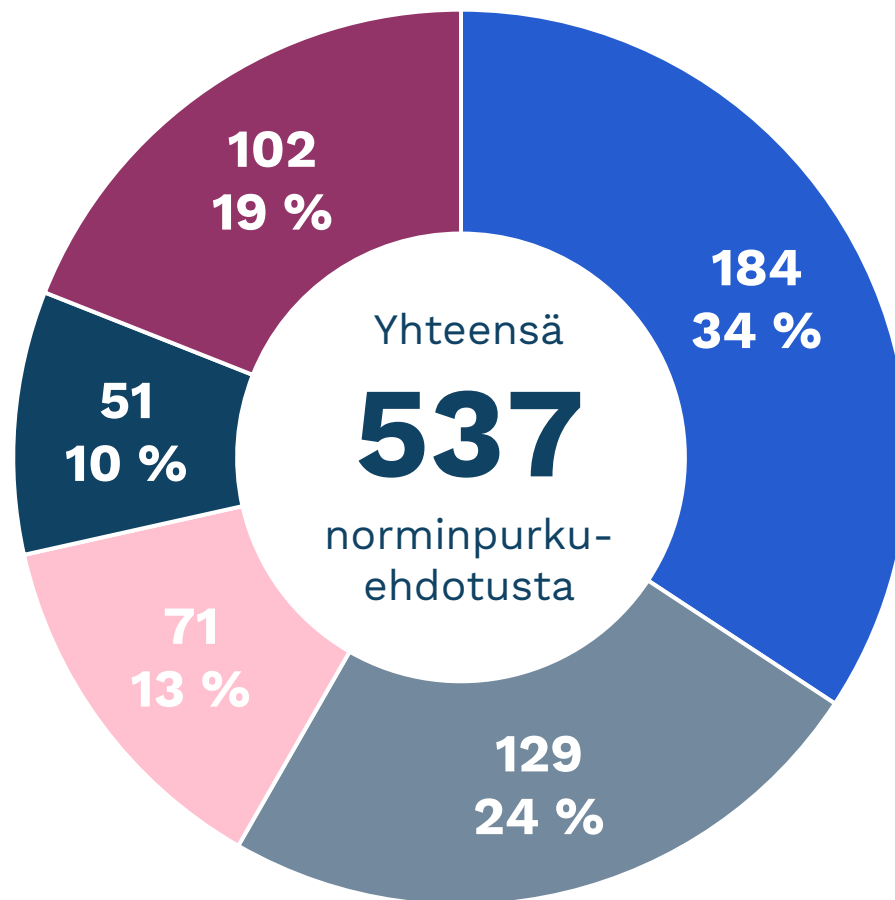
Onnistuessaan norminpurkutyöllä voi olla myös merkittäviä kuntatalousvaikutuksia

Muut (102 kpl)

- Hallinto
- Päätöksenteko ja demokratia
- Hankinnat
- Jokin muu tehtäväala, mikä?
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Varautuminen

Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tietosuoja (51 kpl)

Työllisyys ja elinvoimapaalvelut (71 kpl)

Sivistystoimi (184 kpl)

- Kasvatus ja koulutus
- Kirjastot, kulttuuri
- Liikunta ja nuoriso

Yhdyskunta ja ympäristö (129 kpl)

- Maankäyttö ja kaavoitus
- Rakentaminen
- Ympäristönsuojelu
- Ympäristöterveydenhuolto
- Vesihuolto
- Joukkoliikenne ja kuljetukset
- Jätehuolto
- Asuminen
- Kadut ja yleiset alueet

ILTA-SANOMAT TUOREMMAT SÄÄ [TILAA IS EXTRA](#)

ETUSIVU IS EXTRA UUTISET VIIHDE URHEILU ME NAISET TALOUS AUTOT HYVÄ O

TALOUSSANOMAT

IS EXTRA Mitä tapahtuu, kun Linna-sarjan kamerat sammuvat? Johtaja kertoo totuuden

MAINOS: Avajaisarjous kuun loppuun asti: IS Extra -50 %

TALOUSSANOMAT

Kiinteistöveroon suunnitteilla isoja muutoksia – "Osalla veroprosentit nousevat järjettömiin lukuihin"

Kiinteistöveroon valmistellaan uudistuksia, joka muuttaa maapohjan ja rakennusten verotusarvoja. Ministeriön mukaan verotusta kehitetään oikeudenmukaisemmaksi, EK:n mukaan verotusta kiristetään.

JAA TALLENNNA KOMMENTIT

Hallituksen suunnitteleman uudistuksen arvioillaan korottavan kiinteistöjen verotusta esimerkiksi pääkaupunkiseudulla. KUVA: MIKA RANTA / HS

Porttu Pitkänen
20.2. 11:40

VALTIOVARAINMINISTERIÖSSÄ kehitteillä oleva uudistus nostaisi EK:n mukaan selvästi kiinteistöjen verotusta, vaikkei se ainakaan virallisesti ole uudistuksen tarkoitus.

– Kyllä se nyt on ihan selvää, että tämä tulee hallitusohjelman vastaisesti johtamaan kohtuuttomiin kiristykseen yksittäisille verovelvollisille, EK:n verojohtaja **Anita Isomaa** sanoo.

HELSINGIN SANOMAT Uutiset Lehdet

Talous | Viroitus

"Kiinteistöveron isä" puolustaa menoja nostavaa uudistusta – "Jotkut ovat nauttineet perusteettomia etuja"

Nykyisen kiinteistöverotuksen perusteena olevat verotusarvot ovat pahasti rämettyneet. On vaikea ymmärtää, etteikö jotain pitäisi tehdä", sanoo kiinteistöveron isäksi kutsuttu Aalto-yliopiston Timo Viherkenttä.

Kiinteistöverouudistus ei pelasta kukaan vanhaan kiinteistövero, mutta se on usein vaihtehtuilla, että työn verotusta kiinteistöihin, Aalto-yliopiston senior fellow Timo Viherkenttä arvioi. KUVA: MIKA RANTA / HS

Juha-Pekka Raaste HS
21.2. 18:00

NYKYINEN kiinteistöverojärjestelmä kaipaa kipeästi uudistamista, sanoo kiinteistöverotukseen syvästi perehtynyt Aalto-yliopiston senior fellow-tutkijaksi työskentelevä Timo Viherkenttä.

"Nykyisen kiinteistöverotuksen perusteena olevat verotusarvot ovat pahasti rämettyneet. On vaikea ymmärtää, etteikö silti jokin pitäisi tehdä", Viherkenttä sanoo.

Tuukka Saarimaa
@tsaarimaa

EK:n kampanja kiinteistöverouudistusta vastaan on erikoinen.

Jos olen jotain ymmärtänyt EK:n tavoitteista, verotuksen painopisteen siirtäminen kiinteistö- ja etenkin maapohjan verotuksen suuntaan luulisi olevan tärkeä keino niiden saavuttamiseksi.

is.fi
Kiinteistöveroon suunnitteilla isoja muutoksia – "Osalla vero Kiinteistöveroon valmistellaan uudistuksia, joka muuttaa maapohjan ja rakennusten verotusarvoja. Ministeriön ...

11.21 ap. · 21. helmik. 2024 · 20,5 t. Näyttöä

9 19 94 3

Kive-
uudistuksen HE
lausunnoille
**maalis-
kuussa?**

Kunnat ja valtio yhdessä rahoittavat toisen asteen koulutuksen

KUNNAT

Kuntien rahoitusosuus
lukiokoulutuksen
yksikköhintarahoitukseen
550 milj. €

Lisäksi kunnat rahoittavat
lukiokoulutusta ohi
yksikköhintarahoituksen lisäksi
100-150 milj. €

Kuntien rahoitusosuus
ammattillisen koulutuksen
määrärahaan
1 150 milj. €

**Toisen asteen
koulutus 2024**
yhteensä noin
3 100 milj. €

mistä kuntien ja
kuntayhtymien
järjestämä koulutus
noin
2 400 milj. €

Valtion rahoitusosuus
lukiokoulutuksen
yksikköhintarahoitukseen
300 milj. €

Valtio leikkaa **lukiokoulutuksen**
yksikköhintarahoitusta vuosittain
-100 milj. €

Valtion rahoitusosuus
ammattillisen koulutuksen
määrärahaan
1 000 milj. €

VALTIO

Ammatillisen koulutuksen

Rahoitusmallin uudistaminen

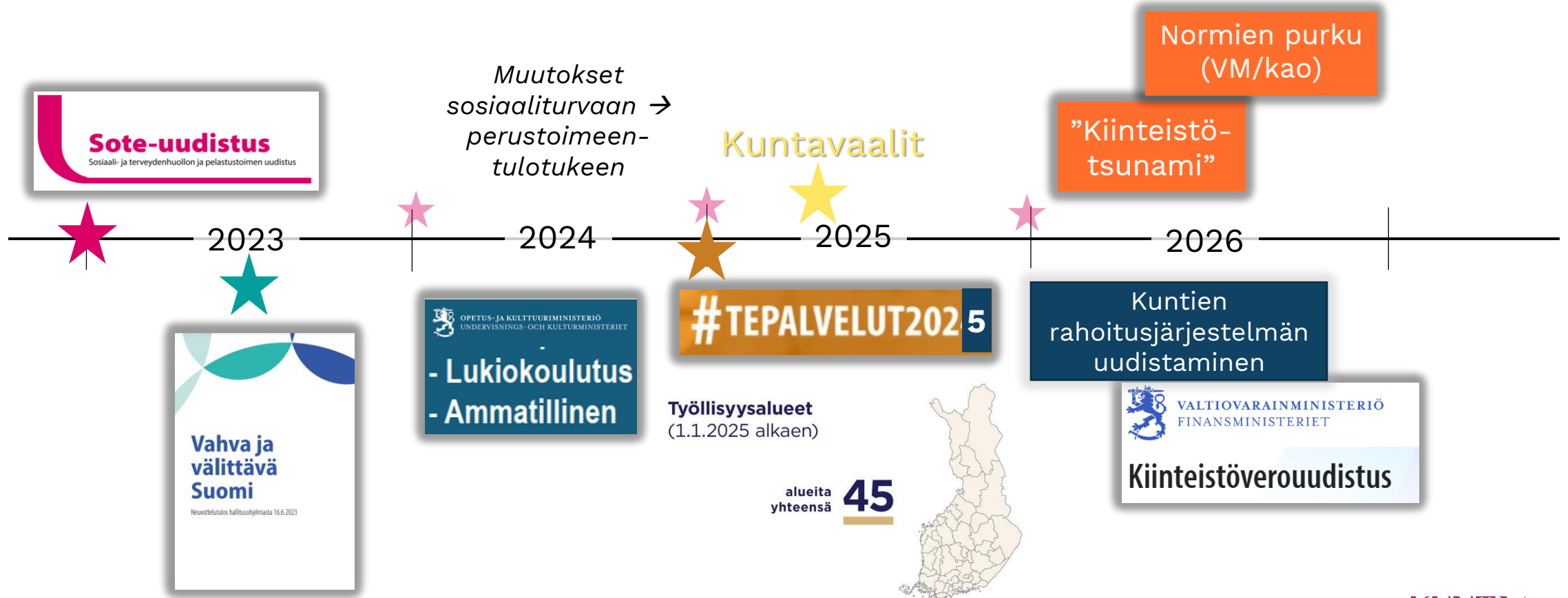
- Valtion talousarvioon sisältyvä ammatillisen koulutuksen määräraha koostuisi vuodesta 2026 alkaen laskennallisesta perusrahoituksesta ja harkinnanvaraisesta rahoituksesta (sisältäen nykyisen strategiarahoituksen ja muun harkinnanvaraisen rahoituksen, ml. lisätalousarviot).
- Ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitusta maksetaan jatkossakin ammatillisen koulutuksen järjestäjille yleiskatteisena.
- Laskennallisen perusrahoituksen osat ja rahoitusosuudet olisivat:
 - Toteutuneet opiskelijavuodet 50 % (nykyisin tavoitteelliset opiskelijavuodet 70 %)
 - Tutkinnon osat ja tutkinnot 30 % (nykyisin 20 %)
 - Työllistyminen ja jatko-opiskelu 18 % (nykyisin 7 %)
 - Opiskelijapalaute 1 % (nykyisin 1,5 %)
 - Työelämäpalaute 1 % (nykyisin 1,5 %)
- Ensimmäinen suoritepäätös uuden rahoitusmallin mukaisesti tehdään vuodelle 2026.

Pienten lukioiden lisän uudistaminen

- Pienten lukioiden lisä muutetaan saavutettavuuslisäksi siten, että lisän myöntämisperusteina olisi koulutuksen järjestäjän sijaintikunnan syrjäisyys sekä vähäinen opiskelijamäärä, joka on merkittävin korkeiden kustannusten selittäjä. Samalla lisä voitaisiin muuttaa järjestäjäneutraaliksi, eli sitä myönnettäisiin myös yksityisille koulutuksen järjestäjille. Saavutettavuuslisällä turvattaisiin myös vähemmistökielellä järjestettävä opetus.
- Lukiokoulutuksen uusia rahoitusperusteita sovellettaisiin ensimmäisen kerran tehtäessä rahoituspäätöksiä vuodelle 2026. Uudet rahoitusperusteet otetaan voimaan viiden vuoden siirtymäajalla. Siirtymäajan puitteissa luovutaan Paras-hankkeen aikana yhdistyneille koulutuksen järjestäjille säädetyistä korkeammasta rahoituksesta.
- Koulutuksen järjestämisedellytysten turvaamiseksi tuetaan nykyisten koulutuksen järjestäjien yhdistymisiä harkinnanvaraisella rahoituksella.

Hallitusohjelma vaikuttaa kuntien talouteen useaa kautta

Kuluvat vuodet täynnä kuntatalouteen vaikuttavia uudistuksia

Rakenteellisesti kuntien valtionosuus- rahoitus jakautuu kolmeen osaan

1. Kustannuserojen tasaus

Rahoitus valtionosuustehtäviin VM:n ja OKM:n hallinnonalalta.

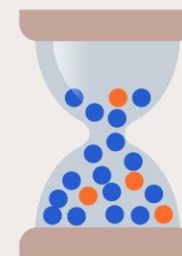
Määräytymistekijöinä mm. ikärakenne, kaksi- ja vieraskielisyys, syrjäisyys, saaristoisuus, perushinnat ym.

2. Tulopohjan tasaus

Kunnan laskennallisiin verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.

Tasauksen piirissä tulovero, yhteisövero (100 %) ja kiinteistövero (50 %).

3. Muut erät

Kuntien rahoitusosuudet perustoimeentulotukeen ja toisen asteen koulutukseen, sote-tasauserät, harkinnanvaraisen rahoitus ym.

Veromenetysten korvaus

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen organisointi

VM097:00/2023 KEHITTÄMINEN

Hankkeen perustiedot

KÄYNNISSÄ

Hankenumbero
VM097:00/2023

Asianumerot
VN/24048/2023

Asettaja
valtiovarainministeriö

Toimikausi/aikataulu
31.8.2023 – 31.12.2025

Asettamispäivä
31.8.2023

Asiakirjat

Hankkeen asettaminen

1. [Asettamispäätös_vos-uudistuksen valmisteluryhmä_31-8-2023](#) PDF
30.8.2023 Valtiovarainministeriö

Muut asiakirjat ja muistiot

1. [VOS-uudistuksen asettamispäätöksen muutos 20.2.2024](#) PDF
20.2.2024 Valtiovarainministeriö
2. [Pöytäkirja_vos-uudistus_4.kokous](#) PDF
16.1.2024 Valtiovarainministeriö
3. [Pöytäkirja_vos-uudistus_3.kokous](#) PDF
7.12.2023 Valtiovarainministeriö
4. [Asettamispäätöksen muutos, kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen jäsenten muutoksia](#) PDF
30.11.2023 Valtiovarainministeriö
Kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen jäsenten muutoksia
5. Pöytäkirja_VOS-uudistus_1.kokous.pdf
1.11.2023 Valtiovarainministeriö
6. [Pöytäkirja_vos-uudistus_2.kokous](#) PDF
1.11.2023 Valtiovarainministeriö
7. [Pöytäkirja_vos-uudistus_1.kokous](#) PDF
2.10.2023 Valtiovarainministeriö

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen on käynnistynyt. Petteri Orpon [hallitusohjelman](#) kirjauksen mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantumisen sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. VM:n [tiedotti](#) rahoitusjärjestelmän uudistamisesta 31.8.

Me Kuntaliitossa tuemme rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmän laaja-alaista uudistamista. Lisäämme ymmärrystä rahoitusjärjestelmän uudistamistarpeista ja vaikutuksista ja osallistamme laajasti kuntakenttää valmisteluun. Tuotamme tietoa ja annamme asiantuntemusta uudistuksen valmistelun ja onnistumisen tueksi itse ja tarvittaessa yhteistyössä tutkimustahojen kanssa. Olemme koonneet tälle sivulle tietoa, materiaalia ja tapahtumia kuntien rahoitusjärjestelmän uudistamiseen liittyen ja uudistamistyön etenemisestä. Kaikki esitysmateriaalit löytyvät sivun alareunan haitarivalikosta.

Kuntaliiton Rahoitusremppa-blogisarja

Kuntien rahoitusremppa: väärin menee joka tapauksessa!

Tämä blogikirjoitus avaa Kuntaliiton Rahoitusremppa -blogisarjan. Tavoitteena on tuottaa eväitä jo hyvässä vauhdissa olevaan kuntien rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmän uudistamiseen. Kirjoittajina nähdään sekä kuntakentän tuttuja toimijoita että muita aihepiiriä tuntevia ja näkemystä omaavia.

Virallinen valmistelu kuntien rahoituksen uudistamiseksi on kestänyt nyt noin viisi kuukautta. Asian merkittävyys huomioiden keskustelua laajemmassa julkisuudessa tai edes omassa some-kuplissa on käyty melko vähän - lukuun ottamatta yksityiskohtaa tuulivoimaloiden kiinteistöverosta.

Taloustorstai

TO 14.3. klo 9:30-12

70 YRJÖ
JAHNSSONIN
SÄÄTIÖ

Säätiö

Apurahat

Seminaarit ja palkinnot

TERVETULOA ERIARVOISTAVA KOULUTUS? -SEMINAARIIN 23.4.2024 KLO 9.30

18.1.2024

Lisätiedot:

Sanna Lehtonen

Kuntatalousasioiden johtaja
Elinvoima ja talous -yksikkö
Suomen Kuntaliitto ry
Toinen linja 14, 00530 Helsinki
+358 9 771 2079, +358 50 575 9090
Twitter: @SKlehtonen
Sanna.Lehtonen@kuntaliitto.fi
www.kuntaliitto.fi

